

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
NAMANGAN MUHANDISLIK – QURILISH INSTITUTI

“Tasdiqlayman”
Namangan muhandislik-qurilish instituti
rektori SH.Ergashev
“2022 y

TAYANCH DOKTORANTURAGA KIRUVCHILAR UCHUN

13.00.02 – TA'LIM VA TARBIYA NAZARIYASI VA METODIKASI
(SOHALAR BO'YICHA)

DASTUR

Namangan – 2022 yil

Ushbu dastur Namangan muhandislik-qurilish institutining “Muhandislik va komp’yuter grafikasi” kafedrasida ishlab chiqildi.

Tuzuvchilar:

1. G’.Mahkamov – Namangan muhandislik-qurilish instituti “Muhandislik va komp’yuter grafikasi” kafedrasи mudiri. t.f.f.d(PhD)
2. A.Xamrakulov – Namangan muhandislik-qurilish instituti “Muhandislik va komp’yuter grafikasi” kafedrasи dotsenti, p.f.n.
3. A.Qahharov - Namangan muhandislik-qurilish instituti “Sanoatni axborotlashtirish” fakulteti dekani, p.f.f.d.

Taqrizchilar:

1. I.Raximov - NVXTXQTMOHM direktori, dotsent, p.f.n.
2. M. Boltaeva - Namangan davlat universiteti “Pedagogika” fakulteti dekani. dotsent, p.f.n.

Ushbu dastur Namangan muhandislik-qurilish instituti Kengashida ko’rib chiqilgan va tavsiya qilingan (“___” ____ 2022 yildagi ___- sonli bayonnomasi)

TAYACH DOKTORANTURAGA KIRUVCHILAR UCHUN

13.00.02-TA'LIM VA TARBIYa NAZARIYaSI VA METODIKASI

DASTUR

Dastur o'z ichiga 3 fanni kiritadi- "Umumiy pedagogika", "Pedagogik mahorat", "Pedagogik texnologiya".

Fan : UMUMIY PEDAGOGIKA

Fanining predmeti, maqsadi, vazifasi.

Maqsad – ta'lism-tarbiya samaradorligini tinmay oshirish va dunyo talablari darajasiga olib chiqish masalalariga ijodiy yondashish;

- umuminsoniy qadriyat va milliy madaniyatning asoslarini e'tiborga olib, ta'lism-tarbiya mazmunini, milliy mafkurani shakllantirib borish imkonini yaratish;

- pedagogika - tarbiyashunoslik qoida - qonunlarini ilg'or pedagogik tajribalar asosida boyitib borish va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni amaliyotda qo'llash tadbirlarini belgilash;

- uzlusiz ta'lism tizimini yanada rivojlantirish muammolarini hal qilish;

Vazifa – - SHarq va g'arbda xalq yaratgan og'zaki ijodiyoti, ya'ni xalq pedagogikasi, mutafakkirlar, ma'rifatparvarlar, pedagog va olimlarning tarbiyashunoslikka doir ilg'or g'oyalarini o'rganib, tahlil qilib, barkamol shaxsni tarbiyalash jarayoniga tatbiq etish;

- komil insonni tarkib toptirishning qonuniyatlarini va zaruriy sifatlarini aniqlash;

- pedagogikadagi ta'lism - tarbiya nazariyasini hozirgi va xususiy metodikasi bilan uzviylik muammolarini ishlab chiqish va zamonaviy pedagogik texnologiyalarga amal qilish;

- ta'lism-tarbiya nazariyasidagi qoida, qonun, tamoyil, metod va usullarini ta'lism muassasasi amaliy hayot bilan bog'lab, bo'lajak o'qituvchi va mutaxasislarga o'rgatish.

Fan : PEDAGOGIK MAHORAT

Fanining predmeti, maqsadi, vazifasi.

Maqsad – talabalarda fanga oid bilim (pedagogik texnika, pedagogik hamkorlik (muloqot), pedagogik nazokat, pedagogik qobiliyat, tarbiyachi mahorati, o'quv—tarbiya jarayonini boshqarish, nutq madaniyati, pedagogik ijodkorlik va qobiliyatlarni shakllantirish) va ularni talaba hamda o'quvchilar bilan bo'ladigan munosabatlarda amalga oshirish malaka va ko'nikmalarni rivojlantirish.

Vazifa –

1. Bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik mahoratning nazariy va metodologik asoslari bilan qurollantirish.
2. Pedagogik mahorat fanining pedagogik texnika, pedagogik hamkorlik (muloqot), pedagogik nazokat, pedagogik qobiliyat, tarbiyachi mahorati, o'quv—tarbiya jarayonini boshqarish, nutq madaniyati, pedagogik ijodkorlik kabi tarkibiy qismlari to'grisidagi bilimlar tizimini egallaydilar.
3. Bo'lajak o'qituvchilar milliy urf-odat va an'analarimizda va O'rta Osiyo mutafakkirlarining boy ijodiy meroslarida aks etgan pedagogik mahorat sirlarini mustaqil egallahsga nisbatan o'zlarida ehtiyoj va havasni rivojlantirib boradilar.
4. Egallangan pedagogik-psixologik va metodik bilimlar, ko'nikma va malakalar to'grisidagi ma'lumotlar asosida har bir bo'lajak o'qituvchi o'zining shahsiy pedagogik mahoratini shakllantiradi.
5. O'quv-tarbiyaviy jarayonni jahon andozalariga xos so'nggi zamonaviy metod va shakllar asosida tashkil etish va boshqarishni amalga oshirishning nazariy va amaliy asoslarini muntazam o'zlashtiradilar.
6. O'qituvchilar o'z kasbiy mahoratlarini takomillashtirish uchun shaxsiy-ijodiy malaka oshirishning shakl, usul va vositalarini egallaydilar.
7. Tarbiyachi mahoratining mohiyati, funktsiyasi, tuzilishi to'grisida o'qituvchilar uzlucksiz ma'lumotlarni o'rganib boradilar.
8. Yuksak zamonaviy axborot texnologiyalari va portal tizimidan foydalanish asosida o'z kasbiy mahoratlarini shakllantiradilar

Fan : PEDAGOGIK TEXNOLOGIYA

Fanining predmeti, maqsadi, vazifasi.

Maqsad – Fanni o'qitishdan maqsad—talabalarda fanlarni o'qitishda pedagogik texnologiyalar bo'yicha bilim va ularni amaliyotda qo'llash bo'yicha ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

- Vazifa** — pedagogik texnologiya amaliyoti va nazariyasini o'rganishni tashkil etish;
- pedagogik texnologiyalarni o'rganish, kuzatish, nazorat qilish va amalda joriy etishni tashkil etish;
 - pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayoniga tatbiq etish bo'yicha seminarlar, treninglar o'tkazish;
 - pedagogik texnologiyalarni to'plash, tanlash, qo'llash bo'yicha tegishli ma'lumotlar bankini yaratish, ularni tahlil qilish asosida o'quv jarayoniga tatbiq, etish;
 - ilg'or pedagogik texnologiyalarni amalda qo'llash tajribalarini tahlil etish, umumlashtirish, ommalashtirish.

**Tayanch doktoranturaga kiruvchilar 13.00.02-TA'LIM VA TARBIYA
NAZARIYASI VA METODIKASI
ixtisosligi bo'yicha kirish sinovlarini baholash
MEZONI**

1. Yo'nalish fanlaridan kirish sinovlari yozma ish tarzda sinov savollariga javoblar yozish asosida o'tkaziladi. Har bir savolnomada 5 ta savoldan iborat bo'ladi.

2. Yozma ishlar 0 baldan 100 balgacha baholanadi. Har bir savol maksimal 20 baldan baholanadi.

3. Savolnomaning har bir savoli quyidagi mezonlar bo'yicha baholanadi:

15-20 ball, savol to'la har tomonlama chuqur yoritilgan chizma sxemalar berilgan, shu savolning xamma pozitsiyalari yoritilgan xulosa berilgan, o'z fikr mulohazasini erkin ifodalay olgan;

10-15 ball, savol to'la yoritilgan chizma va sxemalari berilgan savolda asosiy pozitsiyalar yoritilgan, xulosa berilgan;

5-10 ball, savol qisman yoritilgan bo'lib, umumiy fikrlar berilgan, asosiy pozitsiyalar yoritilgan, chizma va sxemalari berilmagan, xulosa berilgan;

0-5 ball, savol qisman yoritilgan bo'lib, chizma va sxemalar berilmagan, xulosalar berilmagan.

Savolnomadagi 5 ta savolning yozilgan javoblariga qo'yilgan ballar yig'indisi asosida tayanch doktoranturaga kiruvchilarining ixtisoslik fanlaridan to'plagan umumiy bali aniqlanadi.

Ixtisoslik fanlaridan kirish sinov savollari va baholash mezoni "Muhandislik va komp'yuter grafikasi" kafedrasining 2022 yil _____dagi yig'ilishida ko'rib chiqilgan va ma'qullangan (bayonnomma №____).

**13.00.02-Ta'lif va tarbiya nazariyasi va metodikasi
(soxalar bo'yicha) tayanch doktoranturaga kirish uchun ixtisoslik bo'yicha
savollar
PEDAGOGIKA**

1. Pedagogika fanining ob'ekti, predmeti, maqsadi va vazifalari
2. Pedagogika fanining asosiy tushunchalari
3. Pedagogika fanining tarmoqlari
4. Pedagogikaning boshqa fanlar bilan aloqadorligi
5. Pedagogika faning ilmiy tadqiqot metodlari
6. Komil inson g'oyasi
7. SHaxsning shakllanishi va rivojlanishida ijtimoiy muhit.
8. Ta'lif va shaxs
9. Yosh psixologiyasi. O'quvchilarga individual yondoshish psixologiyasi.
10. Pedagogik faoliyat
11. Pedagogik qobiliyat va pedagogik mahorat

- 12.O'qituvchi shaxsiga qo'yilgan talablar
- 13.Didaktika haqida sharq mutaffakirlaringing qarashlari
- 14.Didaktikaning ilmiy tadqiqot ob'ekti, predmeti, maqsadi va ilmiy tadqiqotning ilmiy – tadqiqot metodlari
- 15.Ta'lim jaryonida didaktikaning vazifalari
- 16.Maqsdarlarni belgilash
- 17.Maqsadga erishish uchun o'qituvchiga oldiga qanday vazifalar yuklanadi?
- 18.Bilim, ko'nikma va malaka
- 19.Ta'lim mazmuni va mohiyati
- 20.Demokratik huquqiy davlat va kuchli fuqarolik jamiyati qurishda ta'lim mazmuning o'rni
- 21.Davlat ta'lim standartlari
- 22.O'quv reja
- 23.Fanning o'quv dasturi
- 24.Darslik
- 25.Ta'lim tamoyillari tizimi
- 26.Ta'lim metodlari
- 27.Ta'limning og'zaki metodlari
- 28.Ta'limninig ko'rgazmali metodlari
- 29.Amaliy metodlar
- 30.Ta'limning induktiv va deduktiv metodlari
- 31.Ta'lim jarayoni tashkil etish shakllari
- 32.Dars
- 33.Zamonaviy dars
- 34.Darslarda o'quvchi – talabalarning o'quv faoliyatini tashkil etish
- 35.Ta'lim oluvchilar bilimini baholash
- 36.Dars jarayonida ta'lim vositalarini tanlash va ulardan foydalanishning didaktik vazifalari
- 37.Ta'lim vosita turlari
- 38.Ta'lim jarayonida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish
39. Ta'lim to'g'risidagi qonun
- 40.Mustaqil ta'lim
- 41.Kredit-modul tizimi

Foydalanilgan adabiyotlar

1. N.Ataeva, M.Salaeva, S.Xasanov. Umumiy pedagogika (Pedagogika nazariyasi va amaliyoti asoslarn). O'quv qo'llanma. II kitob. H.Boboevning umumiy tahriri asosida -T.: "Fan ua texnologiya", 2013 y
2. J. Hasanboev, H. Sariboev, G. Niyozov, O. Hasanboeva, M. Usmonboeva. Pedagogika (O'quv qo'llanma). Toshkent "Fan" 2006 y.
3. Pedagogika: 1000 ta savolga 1000 ta javob / Metodik qo'llanma. U.I.Inoyatov, N.A.Muslimov, M.Usmonboeva, D.Inog'omova. – Toshkent: Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, 2012. – 193 bet.

PEDAGOGIK MAHORAT

1. “Pedagogik mahorat” fanining vazifalari
2. “Pedagogik mahorat” fanini tarkibiy qismlari
3. Pedagogik mahoratni egallash vositalari
4. O’qituvchining shaxsiy sifatlari
5. O’qituvchining kasbiy sifatlari
6. Yunon faylasuflari asarlarida o’qituvchilarning kasbiy mahorati haqidagi g’oyalar
7. Yevropa olimlarining o’qituvchilarning kasbiy mahoratini takomillashtirish to’g’risida fikrlari
8. Hozirgi davrda o’qituvchilarning kasbiy mahoratini takomillashirish
9. O’qituvchining kasbiy faoliyatiga bog’liq bo’lgan qobiliyatlari
- 10.O’qituvchi pedagogik qobiliyatini rivojlantirish funktsiyalari
- 11.Pedagogik qobiliyatnnng asosiy sifatlari va xususiyatlari
- 12.Pedagogik qobiliyatlarning tayanch xususiyatlari kuzatuvchanlik
- 13.O’qituvchining kommunikativ qobiliyati
- 14.Ta’lim va tarbiya jarayonida o’qituvchi tomonidan pedagogik ta’sir ko’rsatishning asosiy usullari: talab, istiqbol, rag’batlantirish va jazolash
- 15.O’qituvchiniig kommunikativ qobiliyatida so’z bilan og’zaki ta’sir o’tkazish
16. O’qituvchi kasbiy faoliyatida muloqot madaniyatining shakllanishi
- 17.Pedagogik muloqotda muomala madaniyati
- 18.SHarqona tarbiya va muosharat odobining muloqotga ta’siri
- 19.Pedagogik muloqotning o’ziga xos xususiyatlari va funktsiyalari
- 20.O’qituvchining o’quvchilar bilan muloqotni tashkil etish usullari va muloqotda tarbiyaviy jarayon tamoyillari
- 21.O’qituvchining muloqot asosida sinf jamoasini boshqarish usullari
- 22.Boshqaruvda demokratik yondashuv.
- 23.Boshqaruvda liberal yondashuv.
- 24.Boshqaruvda avtokratik yondashuv
- 25.Pedagogik nazokat
- 26.O’qituvchi nazokatida dilkashlik
27. Pedagogik takt
- 28.Nutq
- 29.Mimika. Pantomimika
- 30.Pedagogik texnika
- 31.Pedagogik texnikani namoyon etishda o’qituvchining tashqi ko’rinishi
- 32.Pedagogik texnikani egallash mahorati

Foydalanilgan adabiyotlar

1. A.Xoliqov. Pedagogik mahorat (o’quv qo’llanma) Toshkent “IQTISOD-MOLIYA” 2010 y.
2. E.To’raqulov. Pedagogik texnologiyalar va mahorat (magistrlar uchun). Samarqand. 2006 y.

3. Bo'ri Ziyomuxammadov. Pedagogik mahorat asoslari. Toshkent "Tib-kitob" 2009 y.

PEDAGOGIK TEXNOLOGIYa

1. Pedagogik texnologiya tushunchasi
2. Pedagogik texnologiyaning ta'riflari
3. Pedagogik texnologiya ko'rinishlari
4. Pedagogik texnologiya darajalari
5. Pedagogik texnologiyaning asosiy yo'nalishlari
6. Pedagogik texnologiyalarning tarixiy rivojlanish davrlari
7. Pedagogik texnologiya manbalari
8. Pedagogik texnologiya tasnifi
9. Pedagogik texnologiyaning mezonlari
10. Pedagogik texnologiyaning metodologik asosi
11. Pedagogik texnologiya va metodika orasidagi ayrim farklar
12. Pedagogik texnologiyaning asosiy tarkibiy qismlari
13. Pedagogik motivlariing o'zaro bog'liqliklari
14. O'kituvchi va o'quvchi faoliyati
15. Pedagogik jarayonga tayyorgarlik
16. Pedagogik texnologiya natijalari
17. Pedagogik texnologiyalar turlari
18. Tashkiliy shakllariga ko'ra pedagogik texnologiyalar
19. Pedagogik texnologiyaning asosiy jarayonlari
20. Pedagogik texnologiyalarda qo'llaniladigan vositalar

Foydalanilgan adabiyotlar

1. J.F.Yo'ldoshev, S.A.Usmanov. Pedagogik texnologiya asoslari. Toshkent "O'qituvchi" 2004 y.
2. E.To'raqulov. Pedagogik texnologiyalar va mahorat (magistrler uchun). Samarqand. 2006 y.
3. Z.A. Mavlonova. M.Arobova, G'.Salohiddinova. Pedagogik texnologiya (o'quv qo'llanma). Toshkent "Fan" nashriyoti. 2008 y.